

מסורת הש"ס

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה

נח.

עין משפט
נר מצוה

(א) ויחסיף פ"ח ה"ג
(ב) ויחסיף פ"ח ה"ג
(ג) ויחסיף פ"ח ה"ג
(ד) ויחסיף פ"ח ה"ג
(ה) ויחסיף פ"ח ה"ג
(ו) ויחסיף פ"ח ה"ג
(ז) ויחסיף פ"ח ה"ג
(ח) ויחסיף פ"ח ה"ג
(ט) ויחסיף פ"ח ה"ג
(י) ויחסיף פ"ח ה"ג

הגהות הב"ח

(א) גמ' טרוק גלי דלא
ליח' אינשי וליטרין על
לגביה (ב) ד"ה ר"ה על
וסי' שישכשך עובד
כוכבים (ג) חוס' ד"ה
איקלע וסי' כי אמרי אנא
לכר: (ד) באר' דקיימא
לן הלכתא: (ה) באר'
דמשמע מתוך פי
בשהחזירו עובד כוכבים
באר' מטעם (ו) באר'
ורבנן ולאגרדמים
דאחזב רבא מיה ור"ג
בפריש' יעניש איקלע
פ"ל ויחסיף ור"ג נחמין
(ז) באר' ועל ידי מעשים
שמתקן וסי' בפסח יום
פסקין לקמן וסי' בדיקת
תוספתא: (ח) באר' דף
דמי ההוא חמרא
בפריש' (ט) ר"ה
שקדא וסי' מנפשת החזית
במיקת: והעלה:
(י) באר' למדור וקנה:
ר"ג לשל דף ט:
(כ) באר' בדיקת כר"ס.
ר"ב לקמן דף ט:

איקלע רב הונא בריה דר"ג למחזא. לאחר זמן אחר שחזר בו
שהחזירו אביי ע"י תשובות שהשיב לו כדאמרין לקמן אקפן נחמני
שמעתתא ומתני' ומחזא הוא מקומו של רבא: ערוך גלי. סגור
הלכת שמעיה מרב הונא שלא יקפחנו בהלכות על דברי מחלוקתם:

איקלע רב הונא בריה דר"ג למחזא א"ל
רבא לרב אליקים שמעיה טרוק טרוק גלי
דלא (א) ניתו אינשי דניטריד על לגביה א"ל
כי האי גוונא מאי א"ל אסור אפילו בהנאה
והא מר הוא דאמר שישכשך אין עושה יין
נכר אימר דאמרי אנא לבר מודמיה דההוא
חמרא דמי דההוא חמרא מי אמרי אמר
רבא כי אתאי לפומבדיתא אקפן נחמני
שמעתתא ומתניתא דאסיר שמעתתא דההוא
עובדא דהוה בנהרדעא ואסר שמואל
בטבריא ואסר רבי יוחנן ואמרי ליה לפי
שאין בני תורה ואמר לי טבריא ונהרדעא
אינן בני תורה דמחזא בני תורה מתניתא
דאגרדמים עובד כוכבים שקדח במיקת
והעלה או שטעם מן הכוס והחזירו לחבית
זה היה מעשה ואסרוהו מאי לאו בהנאה
לא בשתייה אי הכי ליתני ימכר כדקתני
סיפא אחרם עובד כוכבים שהושיט ידו
לחבית וכסבור של שמן היא ונמצאת של
יין זה היה מעשה ואמרו ימכר תיובתא
דרבא תיובתא רבי יוחנן בן ארזא ור' יוסי בן
גוראי הו' יתבו וקא שתו חמרא אתא ההוא
גברא אמרו ליה תא אשקינן לבתר דרמא
לכסא אינלאי מילתא דעובד כוכבים הוא
חד אסר אפי' בהנאה וחד שרי אפי' בשתייה
אמר רבי יהושע בן לוי מאן דאסר שפיר
אסר ומאן דשרי שפיר שרי מאן דאסר
מימר

והחזירו. עובד כוכבים נחמני: מאי
כיוונת נסוק הו' האי מגע. ולא יתכן לומר והחזירו ישראל חבית
ותיהו תיובתיה האי דקאסר ליה לכולה חבית משום האי דאיערב
ביה דא"כ אחאי הו' תיובתא לימא ליה אנא דאמרי כרשב"ג
דאמר לקמן [עד.] ימכר כולו חוק מדמי יין נסך שבו דקיימא לן [וס] הלכתא
כוותיה: וליסני ימכר. כי הכי דקתני סיפא: חרם. משוגע
ובעל מריבות וממחר לעשות שלא כוונה: ימכר. דהואיל
דקבר של שמן היה ליכא למיגור שמה נחמין לנסך אבל קדח
במיקת דידוע דין הוא חייסין שמה נסך לעבודת כוכבים:

המשוכסח ואפילו החזירו ישראל נמי אסור לכך פירש ר"י שריה רבא לזונו לעובדי כוכבים אפי' לין המשוכסח משום דשכשך גרוע
הוא שלא נחמין לשכשך לנסך אלא לשאלא אס' יש שם יין ויחין שנחמני נחמני שם לגמרי והא דאסר רשב"ג בפרק נחמני (לקמן עד.)
כלל הפחות דמי היין היינו דוקא בסתם יינם דחמיר טפי ואינו נחמני נחמני אלא כן זה המשוכסח אין בו כוונה נסוק ואפילו
עליה רב הונא בר חיננא ורב הונא בר ר"ג ואסרי דמדמו ליה להאי יין נסך המשוכסח פלוגתא (דרשב"ג ורבנן) דאגרדמים
דאיתותב רבא מיה ור"ג בפריש' יעניש ור"ג ואיקלע ר"ג למחזא והוא רבו של רבא והלך רבא אלא לשאלא ממנו וא"ל
רבא לרב אליקים שמעיה טרוק גלי אחר שאכנס לפני ר"ג דלא ליח' אינשי וליטרין פירוש כשאשאל ממנו הלכה זו על לגביה פירוש
נכנס רבא לפני ר"ג א"ל כי האי גוונא פירוש שאירע מעשה ליד מאי א"ל אסור בהנאה פירוש על יין המשוכסח השיב לו ואליבא דרבא
הכל א"ל והא מר הוא דאמר וי שכשך עושה יין נסך פי' כשאירע מעשה כזה ליד היי' אומר שאין שכשך עושה יין נסך ליתא
בהנאה ועל (א) מעשים שאמרת כן הוריתי א"ל כי אמרי אנא לבר מדמי היין המשוכסח דמי דההוא חמרא מי אמרי כי אחאי לפומבדיתא
כו' ואסר שמואל טבנריא ואסר ר' יוחנן פירוש מעשה כזה נא לפניהם ואסרו היין המשוכסח אבל דאי השאר לא אסרו דאפילו בסתם
יין פסקין לקמן כרשב"ג דאמר ימכר חוק מדמי יין נסך שבו ואיתותב רבא מההיא דאגרדמים מאי לאו בהנאה כו' דנאסר
כל היין מטעם תערוכת דקמי בתוספתא (פרק ח) אגרדמים עובד כוכבים שטעם מן הכוס והחזירו לחבית קדח במיקת ונפלה ממנה טיפה
כל שהא אסור שטיפת יין אסור ואסרת בכל שהוא והיינו כרבנן דאסרי כל התערובות ומדרבנן נשמע לרשב"ג דאסר מיהא דמי
דההוא חמרא וקשיא לרבא שהתיר אף דמי (א) חמרא כדפריש': שקדח במיקת. פי' רש"י שנקב מנופת החבית (א) והעלה היין
דרך המניקה והוא קנה חלול שמוץ ומעלה בו היין עד פיו וקשיא דלמה לי העלה אפי' בלא העלה נמי לימכר בהנאה כיון שנגע דלא
דמי האי כלל (א) למדור בקנה דהתם לא נחמין לשכשך כלל אבל הכא שנחמין לשתייה ליתמר בהנאה ועוד היכי סלקא דעמיה דרבא
לאוקומה בשתייה א"כ בלא העלה נמי יאסר בשתייה אס' לכל הפחות דמיהא למדור בקנה דמיהא דיוחק הוא להעמיד
(א) הצריחא כר"ס שאין הלכה כמותו וגרסה פי' רש"י בשם רש"י שמניקה הוא קנה חלול שמניחין בזה הצריחא ורשאה חוק
לחבית וכשהיין תוסס ועולה דרך הגקז אינו נוטל לקרקע ולאחר שגמר תסיסו אין נוטלין אותו אלא משוין אותו לחבית וסוממין פי'
החבית ופי' המניקה וכשרואה לפתוח קודמין במניקה ומולץ ומעלה היין מיהא אס' נשפך נוטה להעמיד פירוש רש"י נאמר שכן דרך כשקדח
שלא נגע הקנה ביין אלא כשרואה להעלות היין מלמד החבית עד שיגיע היין במניקה ולכן נר"ה העלה:

איקלע רב הונא בריה דר"ג למחזא. פירוש האי עובדא הוה
נחמ' דהחזירו אביי ע"י תשובות שהשיב לו ולהכי קאמר
כי אמרי (א) לבר מדמי דההוא חמרא והיינו לבתר דאחזריה אביי
אלא הוה המיר הכל ומחמתי כיוספא הוא דקאמר הכי וכן ודאי לרין
לפרש לפי גירסא זו דאי סלקא דעתך

דאחזריה נמי אסר דמי היין המשוכסח
והמיר השאר א"כ מאי הוה פירך
ליה אביי משמואל ור' יוחנן דאסרו
והא אינהו לא אסרו אלא דמי היין
המשוכסח דסבירא להו כפ' נחמא
(לקמן עד.) כרשב"ג דאמר ימכר כולו
לעובד כוכבים חוק מדמי יין נסך
שבו אלא ודאי נחמ' דאחזריה אביי
קאמר הכי וגם פירש רש"י לקמן
בההיא דאגרדמים דמיייר בהחזירו
עובד כוכבים לחבית דאי ס"ד
דהחזירו ישראל לחבית והאי דקדח
אסר ליה לכולה היינו משום ההוא
פורתא דאיערב א"כ מאי פירך מיה
לרבא לימא ליה אנא דאמרי כרשב"ג
דאמר לקמן ימכר חוק מדמי יין נסך
שבו (א) וקיימא לן הלכתא דמיהא
ועוד פי' רש"י דאמר להו רבא טרוק
גלי שהיה ממילא מוכר הונא שלא
יקפחנו בהלכות על דבר מחלוקתם
על רב הונא לגביה ובעי מיהא כי
האי גוונא כו' ומשנות יש על גירסא
זו ופירושה חדא שהיה לו להקדים
ההוא עובדא דאביי דנכמין כיון
שעל ידו חזר בו ועוד דבר פתיה
הוא שיאמר רבא טרוק גלי שלא יבא
רב הונא החולק עליו להחזיר עמו
כי אע"פ שחזר בו מ"מ היה לו
לשמע מה שיאמר ועוד דה"ל למימר
אפ"ה על לגביה כלומר דחק ונכנס
ועוד קשיא לנן דלא ליח' אינשי
ולטרדן דה"ל למימר דלא ליח' האי

גברא ולטרדן ועוד מי כסופא ליה מילתא לומר עשיתי כדאמר
וחזר אחי בו הכי בכמה מקומות (א) מלינו שהיה אומר דברים אגרדמים
לפניהם טעות הן בידי ועוד מה שפירש אגרדמים דמיייר כשהחזירו
עובד כוכבים דאי כשהחזירו ישראל לימא ליה אנא דאמרי כרשב"ג
ומאי הוה משי ליה הא רשב"ג לא שרי דמי יין נסך שבו ואינהו
שרא הכל ועוד מאי הוה מותב ליה מההיא דאגרדמים ליסני ליה
שאינהו דהחזירו עובד כוכבים ואילו רבא שרא בהחזירו ישראל
ועוד דמשמע מתוך פירושו (א) שהחזירו עובד כוכבים ונאסר מטעם
החזירו דהשיבא ליה כמגע ובתוספתא חמרא מפני שטיפת יין אסורה
ואסרת בכל שהוא אלא שמשמע שהאסור כל מחמת הטובה
המשוכסח ואפילו החזירו ישראל נמי אסור לכך פירש ר"י שריה רבא לזונו לעובדי כוכבים אפי' לין המשוכסח משום דשכשך גרוע
הוא שלא נחמין לשכשך לנסך אלא לשאלא אס' יש שם יין ויחין שנחמני נחמני שם לגמרי והא דאסר רשב"ג בפרק נחמני (לקמן עד.)
כלל הפחות דמי היין היינו דוקא בסתם יינם דחמיר טפי ואינו נחמני נחמני אלא כן זה המשוכסח אין בו כוונה נסוק ואפילו
עליה רב הונא בר חיננא ורב הונא בר ר"ג ואסרי דמדמו ליה להאי יין נסך המשוכסח פלוגתא (דרשב"ג ורבנן) דאגרדמים
דאיתותב רבא מיה ור"ג בפריש' יעניש ור"ג ואיקלע ר"ג למחזא והוא רבו של רבא והלך רבא אלא לשאלא ממנו וא"ל
רבא לרב אליקים שמעיה טרוק גלי אחר שאכנס לפני ר"ג דלא ליח' אינשי וליטרין פירוש כשאשאל ממנו הלכה זו על לגביה פירוש
נכנס רבא לפני ר"ג א"ל כי האי גוונא פירוש שאירע מעשה ליד מאי א"ל אסור בהנאה פירוש על יין המשוכסח השיב לו ואליבא דרבא
הכל א"ל והא מר הוא דאמר וי שכשך עושה יין נסך פי' כשאירע מעשה כזה ליד היי' אומר שאין שכשך עושה יין נסך ליתא
בהנאה ועל (א) מעשים שאמרת כן הוריתי א"ל כי אמרי אנא לבר מדמי היין המשוכסח דמי דההוא חמרא מי אמרי כי אחאי לפומבדיתא
כו' ואסר שמואל טבנריא ואסר ר' יוחנן פירוש מעשה כזה נא לפניהם ואסרו היין המשוכסח אבל דאי השאר לא אסרו דאפילו בסתם
יין פסקין לקמן כרשב"ג דאמר ימכר חוק מדמי יין נסך שבו ואיתותב רבא מההיא דאגרדמים מאי לאו בהנאה כו' דנאסר
כל היין מטעם תערוכת דקמי בתוספתא (פרק ח) אגרדמים עובד כוכבים שטעם מן הכוס והחזירו לחבית קדח במיקת ונפלה ממנה טיפה
כל שהא אסור שטיפת יין אסור ואסרת בכל שהוא והיינו כרבנן דאסרי כל התערובות ומדרבנן נשמע לרשב"ג דאסר מיהא דמי
דההוא חמרא וקשיא לרבא שהתיר אף דמי (א) חמרא כדפריש': שקדח במיקת. פי' רש"י שנקב מנופת החבית (א) והעלה היין
דרך המניקה והוא קנה חלול שמוץ ומעלה בו היין עד פיו וקשיא דלמה לי העלה אפי' בלא העלה נמי לימכר בהנאה כיון שנגע דלא
דמי האי כלל (א) למדור בקנה דהתם לא נחמין לשכשך כלל אבל הכא שנחמין לשתייה ליתמר בהנאה ועוד היכי סלקא דעמיה דרבא
לאוקומה בשתייה א"כ בלא העלה נמי יאסר בשתייה אס' לכל הפחות דמיהא למדור בקנה דמיהא דיוחק הוא להעמיד
(א) הצריחא כר"ס שאין הלכה כמותו וגרסה פי' רש"י בשם רש"י שמניקה הוא קנה חלול שמניחין בזה הצריחא ורשאה חוק
לחבית וכשהיין תוסס ועולה דרך הגקז אינו נוטל לקרקע ולאחר שגמר תסיסו אין נוטלין אותו אלא משוין אותו לחבית וסוממין פי'
החבית ופי' המניקה וכשרואה לפתוח קודמין במניקה ומולץ ומעלה היין מיהא אס' נשפך נוטה להעמיד פירוש רש"י נאמר שכן דרך כשקדח
שלא נגע הקנה ביין אלא כשרואה להעלות היין מלמד החבית עד שיגיע היין במניקה ולכן נר"ה העלה:

אלא

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones